

[Otto Mørch.]

villige, der har aftjent eller aftjener værnepligten efter CF-lovens §§ 7, 31 og 32, dels af sådanne frivillige, der af interesse melder sig til løsning af opgaver i civilforsvaret efter bestemmelserne i samme lovs § 41.

Den nugældende ordning har imidlertid vist sig ikke at fungere tilfredsstillende. Tilgangen på frivillig basis især blandt de færdiguddannede værnepligtige andrager kun ca. 10-15 procent pr. uddannet hold. Da disse værnepligtige på grund af deres uddannelse i brand- og redningstjeneste danner fundamentet i fredskatastrofeberedskaberne, medfører dette forhold en betydelig forringelse af fredskatastrofeberedskabernes effektivitet, dels gennem en for lang personel opbygningstid, dels gennem risiko for, at det tidligere indlærtes værdi forringes, når de, der har stillet sig til rådighed, må blive i beredskabet en længere årrække uden vedligeholdelsesøvelser.

Jeg er af den opfattelse, at dette forhold kan ændres gennem en pålagt rådighedspligt f. eks. de første 3 år efter færdiguddannelsen. Det omhandlede personel er i forvejen efter § 31, stk. 2, til rådighed for civilforsvaret indtil udløbet af det kalenderår, i hvilket de fylder 50 år.

Jeg finder endvidere, at man ikke vil være i uoverensstemmelse med loven gennem en anvendelse af § 31, stk. 4, der udtaler, at de værnepligtige kan genindkaldes til lejlighedsvisе mønstringer og øvelser af kortere varighed.

Denne mulighed anvendes efter de nuværende bestemmelser kun én gang det 2. eller 3. år efter færdiguddannelsen. Civilforsvarsstyrelsens cirkulære af 4. december 1964 angiver mulighed for indkaldelse til mønstring hvert andet år og vedligeholdelsesøvelse hvert andet år, maksimalt 24 timer indtil det fyldte 50. år.

En udnyttelse af rådighedspligten i et katastrofetilfælde ville således kunne træde i stedet for en mønstring eller øvelse.

En indførelse af en sådan rådighedspligt

ville ikke medføre yderligere belastning af civilforsvarets budgetter, idet det i forvejen opstillede administrations- og mobiliseringsapparat findes i de omhandlede civilforsvarsområder, jævnfør pligten i § 22 til opstilling af en hjælpetjeneste, dels til at afbøde følgerne af krigshandlinger, dels at yde øjeblikkelig indsats ved mere omfattende skader.

Der vil således være tale om en effektivisering af den principielle pligt for civilforsvaret til at drage omsorg for etableringen af de fornødne rammer for et fredstidsberedskab, således at det bliver praktisk muligt at drage nytte af civilforsvarets personel og dets materiel, hvor der måtte vise sig behov.

Indenrigsminister *Jacob Sørensen*s svar (29. januar 1974):

Da civilforsvarsloven i 1962 blev revideret, føjede man til lovens § 1 — dens formålsparagraf — et nyt stykke 2, der hjemler, at i det omfang, indenrigsministeren bestemmer, skal civilforsvaret også i fredstid yde bistand i katastrofetilfælde samt under andre tilsvarende forhold, der gør offentlig indgriben nødvendig. I så tilfælde finder bestemmelserne i civilforsvarsloven tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen tog sigte på at udvide mulighederne for i tilfælde af en alvorlig fredstidskatastrofe at nyttiggøre civilforsvaret i højere grad, end civilforsvarsloven af 1949 havde givet mulighed for. Den åbnede endvidere — i modsætning til 1949-loven — mulighed for at inddrage de kommunale civilforsvarsområder i katastrofeberedskabet.

For det af et civilforsvarsområde opstillede fredsmæssige katastrofeberedskab gælder på samme måde som for civilforsvarets øvrige fredsmæssige katastrofeberedskab, at der i princippet er tale om en bistand til samfundets almindelige beredskab, hvis myndigheder — såsom brandvæsen, politi m. fl. — forudsættes at tilkalde civilforsvaret, når katastrofesituationen gør det hensigtsmæssigt eller nødvendigt at rekvirere supplerende assistance.